

Socialstyrelsen Höstmöte SFVH 2016

Enheten för patientsäkerhet
Agneta Holmström

Socialstyrelsen leds av en styrelse som har det formella ansvaret att leda vår verksamhet. Ingemar Skogö, ordförande, Charlotta Gustafsson, vice ordförande, Mikael Wiberg, Anna Nergårdh, Ingrid Petersson, Olivia Wigzell, Martin Börjeson och Yvonne Gustafsson.

**Styrelsen har enligt arbetsordningen
huvudansvar för beslut om:
arbetsordningen
verksamhetsplanen
budgetunderlag och investeringsplan
årsredovisningen
åtgärder med anledning av Riksrevisionens
revisionsrapporter
föreskrifter som har särskild principiell
betydelse eller är av större vikt.
Styrelsen säkerställer också att
myndigheten har en betryggande intern
styrning och kontroll**

Patientsäkerhet på Socialstyrelsen

Regeringsuppdrag

Samlat stöd inom patientsäkerhet

Socialstyrelsen utvecklar ett webbaserat samlat stöd inom patientsäkerhetsområdet.

Målgruppen är:

- chefer och ledare inom hälso- och sjukvården
- medarbetare inom hälso- och sjukvården, inkl. studenter

Vad kommer det samlade stödet innehålla?

Illustrationer och bilder tas fram för att tydliggöra och förstärka budskapen

- Om patientsäkerhet
- Riskområden och vårdskador
- Att arbeta systematiskt med patientsäkerhetsarbete
- Patientsäkerhetskulturens betydelse
- När en patient drabbas

Samlat stöd för patientsäkerhet

Det här stödet är för dig som arbetar inom hälso- och sjukvård och vill veta mer om hur du kan förebygga vårdskador. Om du är patient eller närstående, läs mer om vad du ska göra om du drabbats av en vårdskada på socialstyrelsen.se

Om patientsäkerhet
Begrepp och definitioner, statistik, mål och lösningsområden, roller och ansvar, lagar, forskning, nätverk, aktörer

När en patient drabbas
Rättigheter, stöd, rapportera, anmäla, utreda en händelse, fallbeskrivningar

Systematiskt patientsäkerhetsarbete
Riskanalys, vårdprocesser, förändring, förekomst av vårdskador, patientenkäter, ledningssystem

Riskområden och vårdskador
Risker, arbetsmiljö, kommunikation, informationsöverföring, övergångar, överbeläggningar

Patientsäkerhetskulturen
Skapa en god patientsäkerhetskultur, Patienten - en del av teamet, mät och följ upp

Om patientsäkerhet
Minska vårdskadorna

Säkr patientsäkerhetskulturen
När en patient drabbas

Systematiskt patientsäkerhetsarbete

Till socialstyrelsen.se Om kakor Nyhetsbrev Kontakta oss

Socialstyrelsen

Exempel på innehåll

Varje område kommer innehålla ett antal underkapitel. Området patientsäkerhet omfattar följande delar:

- Mål och fokusområden
- Hur säker är vården
- Centrala lagar och föreskrifter
- Begrepp och definitioner
- Ansvar och roller
- Internationell utblick

Ingen ska skadas i vården

Tillsammans gör vi vården trygg och säker

God vård handlar om att det vi vill SKA hända med patienten. Patientsäkerhet det vi INTE vill ska hända. Tyvärr handlar det om skydd mot värdeskada. Socialstyrelsen arbetar för att alla ska få tillgång till en god vård och omsorg. Vi ska bidra till att hälso- och sjukvården och socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet genom att ta fram kunskapsstöd och föreskrifter. Vi ansvarar för kunskapsutveckling och kunskapsförmedling, stödjer metodutveckling, analyserar och rapporterar om föränskings- och utvecklingsarbete för vårt verksamhetsområde.

När patienten får möjlighet att vara delaktig och involverad i sin vård och behandling bidrar det till ökad patientsäkerhet.

Nära en av tio patienter drabbas av en värdeskada
Hög patientsäkerhet är ett grundläggande krav som ställs på hälso- och sjukvården. Låg drabbas nästan 1 av 10 patienter av en skada som hade kunna undvikas. Existerande patientsäkerhet anses bidra till minskat lidande och medför låga kostnader för samhället. Vårt mål är att ingen ska skadas i vården.

2373 Lex Maria-anmälningar 2015
↓ 5% från år 2014

Patientsens delaktighet ökar patientsäkerheten

När patienten får möjlighet att vara delaktig och involverad i sin vård och behandling bidrar det till ökad patientsäkerhet. Patientsens medverkan är viktig i hela vårdprocessen och på alla vårdnivåer. Det handlar om att skapa förtroende och tillit som i förlängningen har stor betydelse för patientsens vård och behandling.

Stor del av hälso- och sjukvården sker i allt större utsträckning utanför sjukhuset, i hemmen och i öppenvården. Synen på patientsäkerhet behöver breddas och fokusera på hela vårdkedjan.

Undvik fallskador genom att ...

- Måttanera regelbundet
- Åta fet fisk
- Dricka vätska regelbundet
- Fråga din läkare om biverkningar av dina mediciner
- Kalla din syn och hörsel regelbundet

Läs mer om hur du undviker fallskador på [socialstyrelsen.se](#)

Charlotta George

Senast uppdaterad
2016-08-31

Pågående patientsäkerhetsarbete som har direkt påverkan på innehållet i det samlade stödet

- Nya föreskrifter;
  - systematiskt patientsäkerhetsarbete och läkemedelshantering
- Centrala begrepp och definitioner
  - Vårdskada, skada, patientskada, komplikation, risk, tillbud etc.
- Öppna jämförelser inom Säker vård
- Fördjupade analyser inom kommunal hälso- och sjukvård
  - Journalgranskning, enkäter, intervjuer etc.
- Vem får göra vad i vården
  - Pågående regeringsuppdrag
- Arbetet med fallprevention
  - Pågående regeringsuppdrag

Enkät Styrning av städning i vårdlokaler 2012-2014-2016

- Elva frågor
- Samtliga 21 landsting har svarat
- Utskickad till landstingsledningen

**Resultat
rör sig i rätt riktning.**

**Medelvärde för riket ökade från
3,8 år 2014 till 4,2 för 2016**

Expertkompetens

I 19 landsting medverkade expertkompetens inom vårdhygien i arbetet med att ta fram rutiner och kompetenskrav för städning i vårdlokaler.

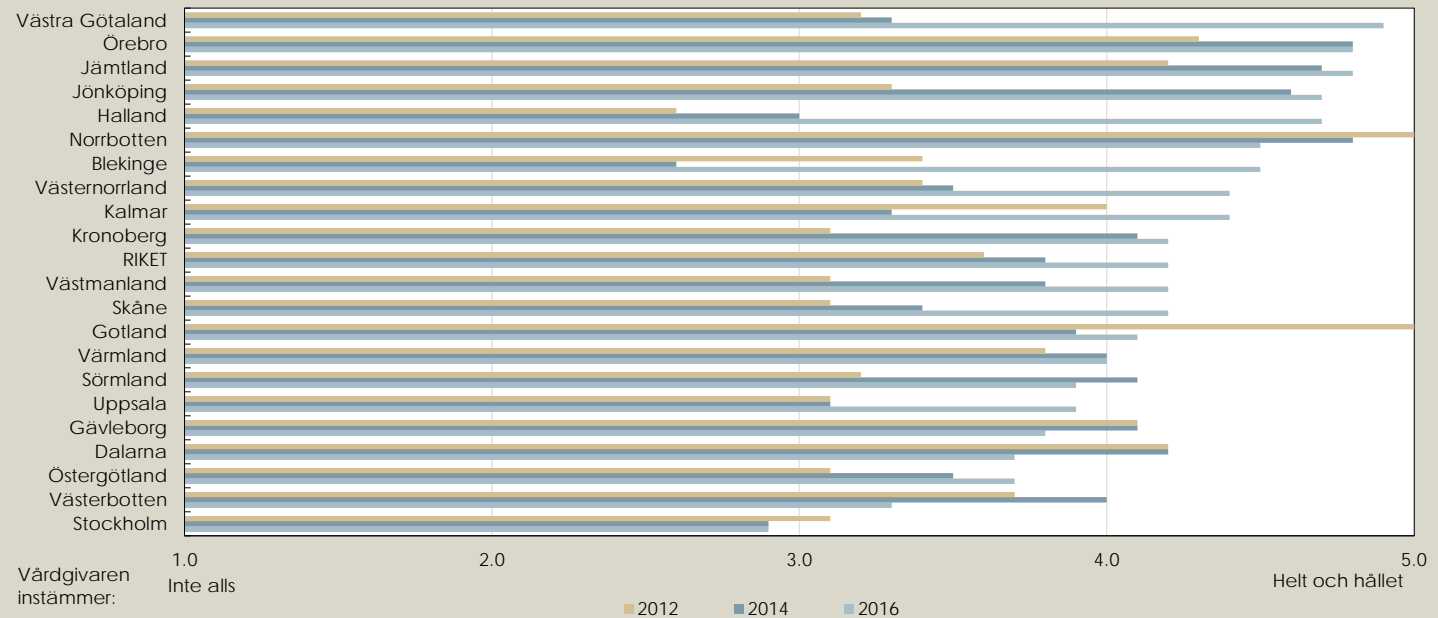
17 Lst till värde 5 och 2 Lst till värde 4

Krav vid upphandling

Även här ser vi en förbättring i jämförelse med 2014. I 17 landsting följde den upphandlande städtjänsten vårdgivarens rutiner och krav, i jämförelse med 11 Lst 2014

Figur 10. Landstingens samlade bedömning av styrning av städning i vårdlokaler

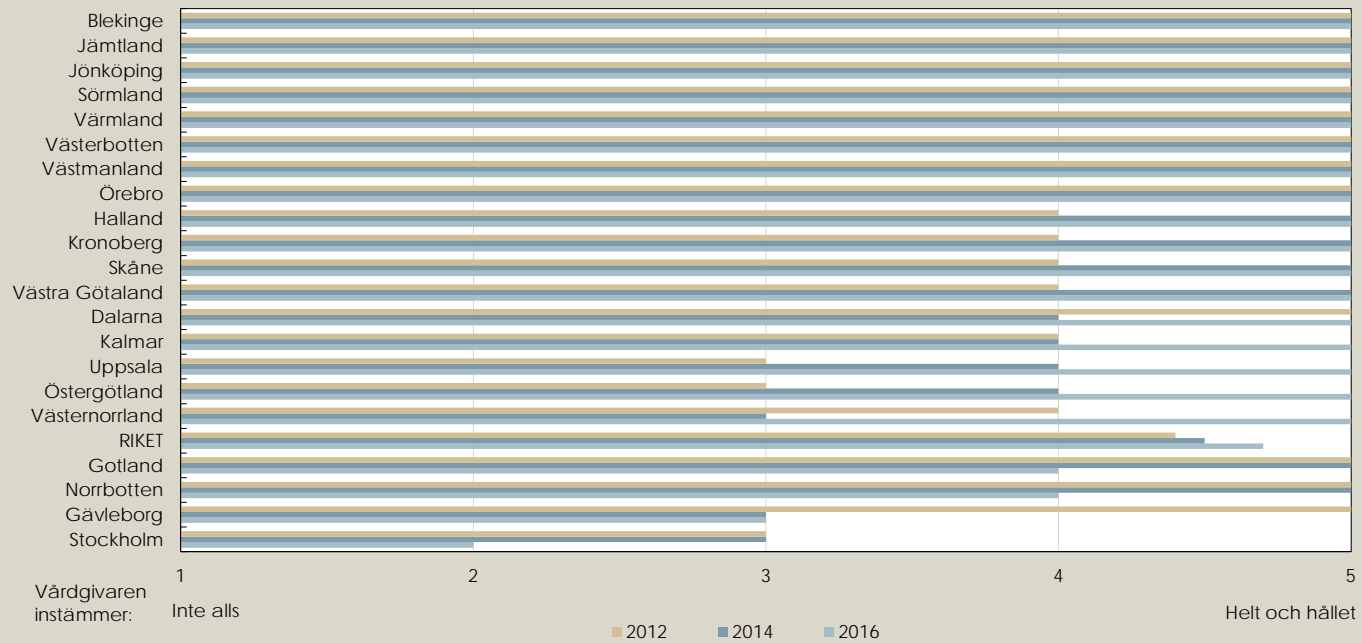
De enskilda landstingens medelvärde för bedömning av styrning av städning i vårdlokaler i enkätundersökningar 2012, 2014 och 2016

Källa: Enkät Styrning av städning i vårdlokaler, Socialstyrelsen 2012, 2014 och 2016

Figur 3. Expertkompetens

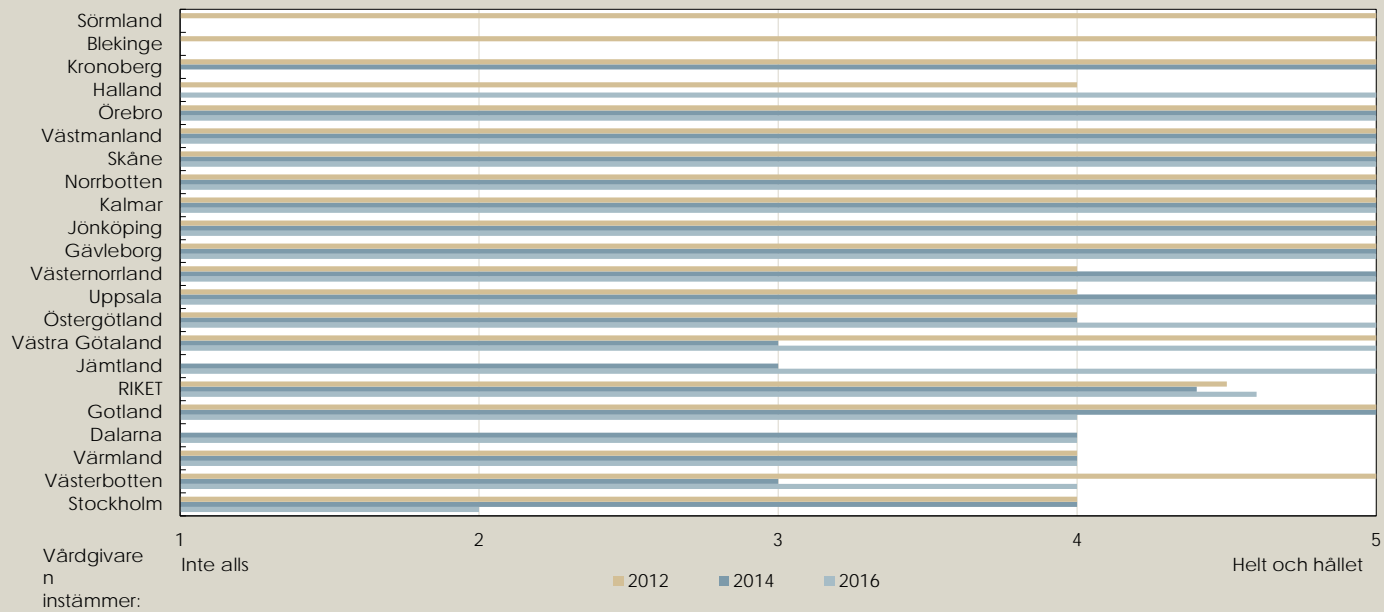
I vilken utsträckning medverkar expertkompetenser inom vårdhygien och städning i framtagande av rutiner och kvalitetskrav för städning i vårdlokaler?

Källa: Enkät Styrning av städning i vårdlokaler , Socialstyrelsen 2012, 2014 och 2016

Figur 4. Krav vid upphandling

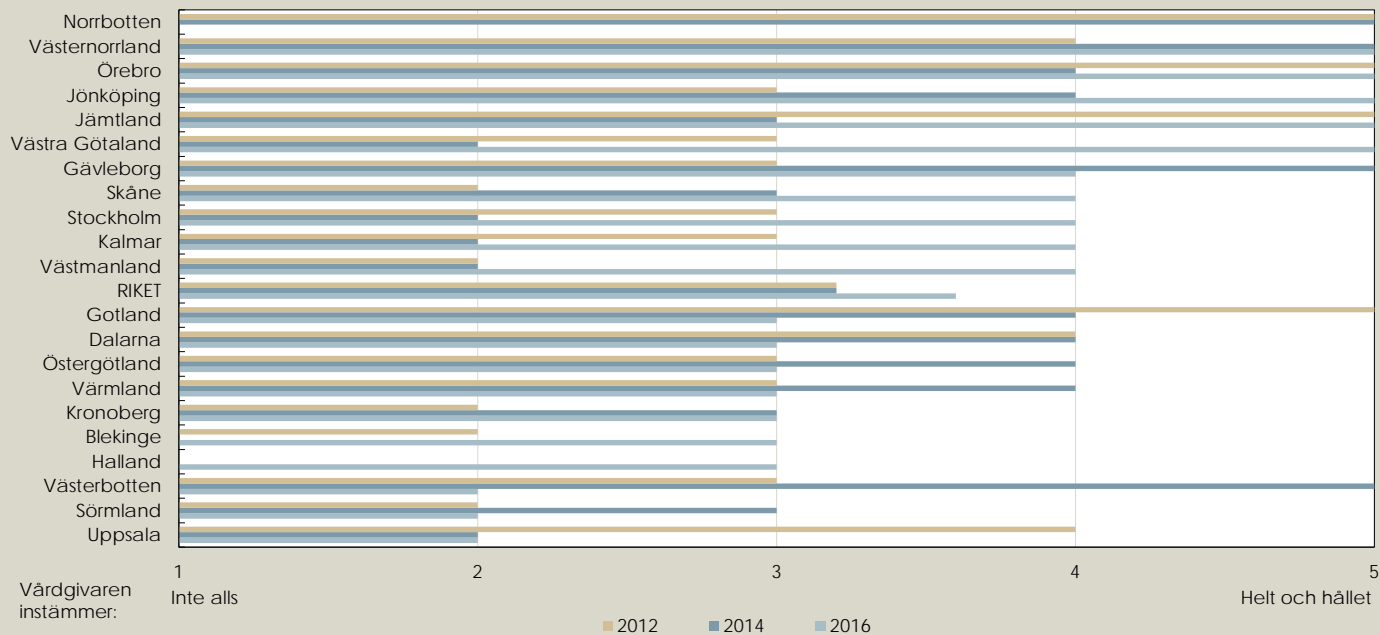
I vilken utsträckning krävs att vårdgivarens rutiner och kvalitetskrav gällande städning i vårdlokaler ska tillämpas av externa upphandlade utförare av städtjänsten?

Källa: Enkät Styrning av städning i vårdlokaler, Socialstyrelsen 2012, 2014 och 2016

Figur 8.3. Rutiner för egenkontroll ; återföring av resultat

I vilken utsträckning finns dokumenterade rutiner för återföring av resultat av egenkontroll till all berörd personal?

Källa: Enkät Styrning av städning i vårdlokaler, Socialstyrelsen 2012, 2014 och 2016

Tack !

Frågor

Information finns på:
www.socialstyrelsen.se

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se